VIII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI GOSPODARKI I ROZWOJU (NR 7)**

z dnia 27 stycznia 2016 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Gospodarki i Rozwoju (nr 7)

27 stycznia 2016 r.

Komisja Gospodarki i Rozwoju, obradująca pod przewodnictwem poseł **Mirosławy Nykiel (PO)**, zastępcy przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– rządowy dokument „Raport o pomocy publicznej w Polsce udzielonej przedsiębiorcom w 2014 r. wraz z Raportem o pomocy *de minimis* w Polsce udzielonej przedsiębiorcom w 2014 r." (druk nr 180).

W posiedzeniu udział wzięli: **Marek Zagórski** sekretarz stanu w Ministerstwie Skarbu Państwa wraz ze współpracownikami, **Krystian Szczepański** zastępca prezesa Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wraz ze współpracownikami, **Sylwia Ojdym** zastępca dyrektora Departamentu Monitorowania Pomocy Publicznej Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wraz ze współpracownikami oraz **Jerzy Ziaja** prezes Zarządu Ogólnopolskiej Izby Gospodarczej Recyklingu.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Igor Amarowicz**, **Katarzyna Gadecka** i **Anna Ornat** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodnicząca poseł Mirosława Nykiel (PO):

Otwieram posiedzenie Komisji Gospodarki i Rozwoju. Witam panie posłanki i panów posłów, witam reprezentantów UOKiK i przedstawicieli resortów centralnych.

Szanowni państwo, na dzisiejszym posiedzeniu rozpatrzymy raport, który jest konsekwencją wykonania ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej. Co roku rząd ma obowiązek przedstawić raport z wykorzystania środków pomocy publicznej i pomocy *de minimis*. Aktualnie mamy nieco opóźnienia w tej kwestii, ponieważ raport wpłynął do nas później z uwagi na jesienne wybory parlamentarne.

Do reprezentowania Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów przed Wysoką Komisją została upoważniona pani dyrektor Sylwia Ojdym. Po tym, jak pani dyrektor przedstawi najważniejsze ustalenia raportu, zaproszę panie posłanki i panów posłów do dyskusji. Na zakończenie posiedzenia wybierzemy sprawozdawcę Komisji.

Zanim oddam głos pani dyrektor, pragnę jeszcze oficjalnie powitać przedstawicieli resortów i urzędów centralnych, którzy biorą udział w posiedzeniu. Witam pana Marka Zagórskiego, sekretarza stanu w Ministerstwie Skarbu Państwa, oraz pana Krystiana Szczepańskiego, zastępcę prezesa Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wraz z towarzyszącymi im osobami.

Udzielam głos pani dyrektor Sylwii Ojdym z Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Bardzo proszę, pani dyrektor.

Zastępca dyrektora Departamentu Monitorowania Pomocy Publicznej Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Sylwia Ojdym:

Szanowna pani przewodnicząca, szanowne panie posłanki i panowie posłowie, bardzo dziękuję za możliwość zaprezentowania corocznego raportu o pomocy publicznej opracowanego przez prezesa UOKiK. Raport został przedstawiony Radzie Ministrów, która po jego przyjęciu przesłała go do Sejmu.

Zanim przejdę do omówienia treści raportu, powiem kilka słów na temat metodologii, zgodnie z którą został sporządzony. Warto pamiętać, że na całą pomoc państwa udzielaną w Polsce składa się pomoc publiczna oraz pomoc *de minimis*. Jeśli chodzi o pomoc *de minimis*, to, mówiąc w uproszczeniu, chodzi o pomoc w stosunkowo niewielkich kwotach. Z zasady taka pomoc nie powinna przekraczać równowartości 200 tys. euro nalicza-

nej na jednego przedsiębiorcę w ciągu trzech lat. Ze względu na wielkość kwoty tego typu pomoc nie musi spełniać żadnych szczególnych wymagań i jest dzięki temu łatwiejsza do uzyskania przez przedsiębiorcę. Z tego samego względu pomoc *de minimis* nie jest kwalifikowana jako pomoc publiczna i dlatego raport na temat pomocy publicznej nie obejmuje materii pomocy *de minimis*. Żeby jednak móc spojrzeć całościowo na pomoc udzielaną przedsiębiorcom przez państwo, prezes UOKiK przed kilku laty podjął decyzję o opracowaniu i prezentowaniu raportu na temat pomocy publicznej łącznie z raportem o pomocy *de minimis*. Obydwa raporty są sporządzane w oparciu o uporządkowane i zagregowane dane pochodzące ze sprawozdań podmiotów, które udzielają pomocy.

Szanowni państwo, w 2014 r. około 700 podmiotów udzieliło pomocy publicznej, a pomoc trafiła do ok. 45 tys. przedsiębiorców. Jeśli chodzi o pomoc *de minimis*, to udzieliło jej ok. 4 tys. podmiotów i trafiła ona do ok. 287 tys. przedsiębiorców. Łącznie dało nam to 745 tys. przypadków wsparcia ze strony państwa.

Raporty, o których jest dzisiaj mowa, prezentują dane o pomocy udzielonej w 2014 r. według stanu na dzień 15 maja 2015 r. Jest to ważna informacja, ponieważ dane o pomocy publicznej mogą podlegać korektom już po udzieleniu pomocy. Dzieje się tak w przypadkach, kiedy pomoc nie została w pełni wykorzystana albo jeśli powstały jakieś pomyłki i zostały w późniejszym terminie skorygowane. Wielkość danych w czasie może się zmieniać, ale żeby opracować raport konieczne jest wyznaczenie jakiejś granicznej daty, do której przyjmuje się podawane dane bez uwzględnienia ich późniejszych korekt.

W tej chwili przechodzę do przedstawienia danych uzyskanych w drodze przeprowadzonych analiz, które zostały zamieszczone w raportach za 2014 r. Szanowni państwo, jeśli chodzi o pomoc *de minimis*, to w 2014 r. udzielono jej w wysokości 6,8 mld zł. Była to kwota nieco większa niż w roku poprzedzającym. Pomoc *de minimis* w 2014 r. stanowiła 0,4% polskiego PKB. Najwięcej pomocy *de minimis*, niemal 25% całości, zostało udzielonej na podstawie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Jeśli chodzi o pomoc publiczną, to w 2014 r. wyniosła ona ok. 25,3 mld zł, co stanowi 1,46% naszego PKB. Warto odnotować, jeżeli chodzi o łączną wielkość pomocy publicznej, dość znaczny, bo w sumie 15%, wzrost w stosunku do roku poprzedzającego. Wspomniany wzrost jest efektem zaistnienia dwóch okoliczności. Po pierwsze, w 2014 r. minister środowiska rozpoczął udzielanie spółkom energetycznym pomocy publicznej w formie bezpłatnych uprawnień do emisji gazów cieplarnianych. Była to w sumie bardzo znacząca pomoc, bo zamknęła się ona w kwocie 3,9 mld zł, dzięki czemu stała się środkiem pomocowym o najwyższej wartości. Druga okoliczność to znaczna kwota pomocy, jaka została udzielona w sektorze transportu spółkom komunikacji miejskiej. W tym przypadku pomoc była rekompensatą za realizację usług publicznych. Warto w tym miejscu zaznaczyć, że tego rodzaju pomoc jest z reguły pomocą wieloletnią. Wynika to z faktu, że umowę na świadczenie usług zawiera się na dłuższy okres. Ważne jest jednak to, że cała kwota, która później jest rozdysponowana w okresie wieloletnim, zostaje wykazana w sprawozdaniu w jednym momencie. Wynika to z przyjętej metodologii, która opiera się na metodzie memoriałowej, tzn. pomoc jest wykazywana w momencie powstania zobowiązania, w kwocie całościowej. Dlatego pozycja, o której mówię, jest w sprawozdaniu tak znacząca.

Kilka zdań na temat bardziej szczegółowych aspektów udzielonej pomocy. Zanim się do tych kwestii odniosę, jeszcze jedna ważna uwaga. Ze względu na specyfikę pomocy udzielanej w sektorze transportu, wszystkie dane, które za moment przedstawię, a które znajdują się w treści raportu, zostały zestawione przy uwzględnieniu wydzielenia pomocy przypadającej na sektor transportu. Pomoc w tym zakresie jest przedmiotem oddzielnych analiz, natomiast dane, które państwu przedstawię za moment, odnoszą się do pomocy udzielonej poza pomocą w ramach sektora transportu.

W 2014 r. wartość pomocy – po wyłączeniu pomocy w transporcie – wyniosła 19,4 mld zł. Najczęściej stosowaną formą pomocy – tendencja w tym zakresie jest stała od wielu lat – są dotacje. Stanowią one 80% wartości pomocy. Druga kategoria to ulgi podatkowe, które w sumie stanowią ok. 15% wartości pomocy ogółem.

Jakie są rodzaje i jakie jest przeznaczenie pomocy? Wyróżniamy trzy rodzaje pomocy: pomoc horyzontalną, pomoc regionalną i pomoc sektorową. Najwięcej udzielono pomocy

horyzontalnej, czyli takiej, która jest skierowana na cele niezwiązane ani z konkretnym sektorem i jego potrzebami, ani z konkretnym regionem. Cele tego typu pomocy mają charakter uniwersalny. W sumie, tego rodzaju pomoc zamknęła się w kwocie ok. 8,6 mld zł, co stanowiło 44% pomocy ogółem. Największe pozycje w ramach pomocy horyzontalnej przypadły na pomoc w ramach programu uprawnień do bezpłatnej emisji gazów cieplarnianych. Kwota tej pomocy to 3,9 mld zł i została ona zakwalifikowana jako pomoc na ochronę środowiska. Drugą co do wielkości była pozycja w wysokości 3,1 mld zł z przeznaczeniem jako pomoc na zatrudnienie.

Inny rodzaj pomocy, o którym już wspominałam, to pomoc regionalna. Jest ona ukierunkowana na rozwój regionalny i ma na celu przede wszystkim wspieranie inwestycji. Jest to pomoc inwestycyjna. Na pomoc regionalną przeznaczono 8,2 mld zł, co stanowiło 42% wartości pomocy ogółem.

Trzeci rodzaj pomocy to pomoc sektorowa, czyli taka, która jest dedykowana tylko niektórym branżom. Udziela się jej zgodnie ze szczególnymi zasadami obowiązującymi w niektórych sektorach, bez wyraźnego celu horyzontalnego. W 2014 r. wyniosła ona 1,4 mld zł. Najwięcej pomocy sektorowej trafiło do sektora energetyki. Za chwilę powiem o tym nieco bardziej szczegółowo.

Jeżeli chodzi o podmioty, które udzielały pomocy, to – jak już wspominałam – największej pomocy udzielił minister środowiska w formie bezpłatnych uprawnień do emisji gazów cieplarnianych. Na drugim miejscu znalazł się prezes Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. W tym przypadku chodziło głównie o pomoc w dofinansowaniu wynagrodzeń pracowników z orzeczoną niepełnosprawnością. Łącznie na ten cel przeznaczono 3 mld zł. Na trzecim miejscu plasują się organy podatkowe z kwotą pomocy w wysokości 2,9 mld zł. Ta pomoc miała przede wszystkim kształt ulg podatkowych dla przedsiębiorców działających w specjalnych strefach ekonomicznych. Kolejny podmiot, który udzielił pomocy o dużej wartości, to prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości. W tym przypadku była to kwota 2,6 mld zł. Warto jeszcze powiedzieć o marszałkach województw, których pomoc wniosła ok. 1,6 mld zł. Należy odnotować dość znaczny spadek kwoty tej pomocy w porównaniu z rokiem poprzednim. Głównie chodziło o pomoc inwestycyjną. Przypuszczamy, że jej spadek wiązał się z kończącą się perspektywą finansową na lata 2007-2013 i naturalnym wyczerpywaniem się środków z tej perspektywy finansowej oraz z faktem, że nie rozpoczęło się jeszcze wydatkowanie środków z nowej perspektywy. Spodziewamy się w tej pozycji wzrostu w przyszłym roku, ale faktem jest, że w 2014 r. marszałkowie województw udzielili tego typu pomocy w znacznie mniejszej kwocie niż w latach wcześniejszych.

Kilka słów na temat udzielonej pomocy widzianej z perspektywy beneficjentów. Można stwierdzić, że duże przedsiębiorstwa otrzymały 62% ogólnej wartości pomocy publicznej. Reszta, tzn. 38%, trafiła do małych i średnich firm. Zaznaczam, że w tej chwili mówię o pomocy publicznej, ale należy pamiętać, o czym wspominałam na początku, iż mali i średni przedsiębiorcy korzystają z pomocy publicznej w mniejszym zakresie, natomiast w dużo większym zakresie sięgają do pomocy *de minimis*. Dlatego, patrząc na alokację środków pomocy publicznej pomiędzy grupy przedsiębiorców wyróżnione ze względu na ich rozmiar, należy pamiętać, że istnieje pomoc *de minimis*. Jeśli uwzględnimy ten fakt, podział środków będzie wyglądał nieco inaczej. Duzi przedsiębiorcy otrzymują wówczas 47% wsparcia państwa, a resztę, tj. 53%, dostają mali i średni.

Analizując formę prawną beneficjentów pomocy, należy zauważyć, że najwięcej pomocy publicznej otrzymały przedsiębiorstwa prywatne. W sumie było to 68% ogólnej wartości udzielonej pomocy.

Z punktu widzenia sektorów, albo, inaczej mówiąc, z punktu widzenia rodzajów działalności, którą prowadzą beneficjenci pomocy publicznej, największą pomoc otrzymało wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych. W sumie było to ok. 30% wartości pomocy. Na drugim miejscu, z dużo mniejszym udziałem, ale nadal znaczącym, znalazła się działalność detektywistyczna i ochroniarska. W tym przypadku było to 5% wartości pomocy ogółem. Dalej mamy produkcję pojazdów samochodowych – 4,6%, produkcję wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych – 4,3 % oraz nadawanie programów ogólnodostępnych

i abonamentowych –3,9%. Pozostałe 53% wartości pomocy trafiło do innych sektorów. Trudno jest je precyzyjnie wydzielić, ponieważ udziały sektorowe były dużo niższe niż te podane wyżej. W raporcie nie podajemy zatem bardziej szczegółowego rozbicia.

Największymi beneficjentami pomocy publicznej w 2014 r. były: PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. z kwotą ok. 2,2 mld zł, TURON Wytwarzanie S.A. z kwotą ok. 0,7 mld zł, Polskie Linie Lotnicze LOT – ok. 0,6 mld zł, Telewizja Polska S.A. – ok. 0,4 mld zł, EDF Polska S.A. – ok. 0,4 mld zł, Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A. z kwotą ok. 0,4 mld zł oraz ENEA Wytwarzanie S.A. z kwotą ok. 0,4 mld zł.

Jak można zauważyć, w podanym zestawieniu dominują spółki z sektora energetycznego. Dzieje się tak, ponieważ jest to wynik bezpłatnych uprawnień do emisji oraz skutek pomocy stanowiącej rekompensatę za rozwiązanie długoterminowych kontraktów na dostawę energii. Ten program jest realizowany od wielu lat, ale ciągle jeszcze trwa. Jeśli chodzi o PLL LOT, mieliśmy do czynienia z pomocą na restrukturyzację w formie konwersji wierzytelności na akcje oraz dokapitalizowania. W przypadku Telewizji Polskiej S.A. chodziło o pokrycie wpływów z abonamentu, a jeśli chodzi o Spółkę Restrukturyzacji Kopalń S.A., to otrzymała ona pomoc w ramach programu przeznaczonego dla sektora górnictwa na zadania związane z likwidacją kopalń, rekultywacją i naprawą szkód górniczych oraz na zabezpieczenie przed zagrożeniem wodnym i gazowym oraz na wypłatę świadczeń pracowniczych.

Na zakończenie dwa słowa na temat pomocy w sektorze transportu. Jak już mówiłam, jest ona analizowana oddzielnie. Pomoc dla tego sektora jest wydzielona z ogólnej kwoty pomocy publicznej. W sumie w tym sektorze udzielono pomocy publicznej na łączną kwotę 5,9 mld zł. Warto odnotować, iż było to prawie o 2 mld zł więcej niż rok wcześniej. Pomoc w sektorze transportu stanowiła 23% ogólnej wartości pomocy publicznej. 97% tej kwoty przyznano spółkom działającym w sektorze transportu lądowego. Niemal w całości była to pomoc rekompensująca koszty realizacji usług publicznych w zakresie transportu. Największymi beneficjentami tej pomocy byli: Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne S.A. w Krakowie – kwota 2,4 mld zł, PKP Intercity S.A. – 0,7 mld zł i Przewozy Regionalne sp. z o.o. – ponad 0,1 mld zł.

Z mojej strony to wszystko, pani przewodnicząca. Jeśli będą pytania, postaram się na nie odpowiedzieć. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Mirosława Nykiel (PO):

Bardzo dziękuję, pani dyrektor. Otwieram dyskusję. Czekam na zgłoszenia. Pan przewodniczący Zubowski, bardzo proszę.

Poseł Wojciech Zubowski (PiS):

Dziękuję. Szanowni państwo, pani dyrektor, pytanie będzie tylko jedno, może ewentualnie dwa. Proszę powiedzieć, jak wygląda kwestia późniejszej oceny przyznawanej pomocy? Chodzi mi o to, czy jeśli jakiś podmiot zwraca się z prośbą o pomoc, jest przewidziany mechanizm, który pozwala sprawdzić, czy udzielona pomoc spełniła oczekiwania?

Interesuje mnie także to, jakie były kryteria, które decydowały o pozytywnym rozpatrzeniu wniosku o pomoc publiczną, z którymi występowały poszczególne podmioty? Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Mirosława Nykiel (PO):

Czy są inne pytania? Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

Chciałem dopytać, czy są i kto odpowiada za mechanizmy tłumaczenia i szkolenia w aspekcie pomocy publicznej? W przypadku poszczególnych inwestorów jest tak, że jeśli pojawiają się jakieś nieścisłości, to może później chodzić o bardzo duże środki. W czasie kontroli pojawia się interpretacja i czasami dyskusja, że coś było o jeden dzień za późno lub za wcześnie. To wszystko sprawia, że z poważnymi inwestorami dyskutuje się o ogromnych zwrotach i nawet jeśli na koniec dojdzie się do jakiegoś wyjaśnienia, to ilość złego klimatu nagromadzonego w ten sposób wokół pomocy publicznej niesie ze sobą określone konsekwencje, co skutkuje podważeniem zaufania do całego systemu. Wydaje mi się, że mamy w tym przypadku do nadrobienia konkretny brak. Chodzi o to,

aby nie pojawiało się zbyt dużo różnych interpretacji w fazie kontroli. Wszystkie niejasności powinny być wyjaśnione dzięki wcześniejszemu właściwemu przygotowaniu odpowiednich służb już na etapie podejmowania decyzji.

Przewodnicząca poseł Mirosława Nykiel (PO):

Dziękuję. Pozwolę sobie dorzucić pytanie ode mnie, dotyczące stref ekonomicznych. Proszę powiedzieć, jaką pomoc uzyskiwały strefy ekonomiczne. Czy chodzi tylko o podatek, który zobowiązane byłyby płacić firmy po zakończeniu inwestycji, czy też o jeszcze jakąś inną formę pomocy? W jakiej wysokości była udzielana pomoc dla stref ekonomicznych?

Czy są jeszcze jakieś pytania? Bardzo proszę.

Poseł Paweł Kobyliński (N):

Chciałbym zadać pytanie dotyczące dużych spółek energetycznych, o jakich była wcześniej mowa. Interesuje mnie, które z tych spółek i czy w ogóle otrzymały pomoc w formie gotówki; które spółki otrzymały pomoc w postaci jakichś udziałów, resztówek, a które dostały zwolnienia z podatków lub stały się beneficjentami pomocy udzielonej w jakiejkolwiek innej formie. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Mirosława Nykiel (PO):

Pani poseł Janyska, bardzo proszę.

Poseł Maria Małgorzata Janyska (PO):

Mam pytanie, ale spodziewam się, iż mogę nie uzyskać na nie odpowiedzi. W swojej wypowiedzi pani dyrektor zaznaczyła bowiem, że informację na temat pomocy *de minimis* przygotowujecie niejako od siebie. Interesuje mnie jednak podział kwoty tej pomocy oraz chciałabym się dowiedzieć, w jaki sposób zmienia się ona w porównaniu z latami wcześniejszymi. Rozumiem oczywiście wszystkie instrumenty związane z rynkiem pracy, ale dochodzą do nich również poręczenia i gwarancje *de minimis* oraz inne formy pomocy służące realizacji inwestycji, rozwojowi przedsiębiorczości i utrzymaniu bieżącej płynności finansowej w chwili, kiedy te narzędzia wprowadzano. Czy można by uzyskać tego rodzaju zestawienie i porównanie, jak to się zmieniło? Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Mirosława Nykiel (PO):

Jeśli nie ma innych pytań, proszę panią dyrektor o udzielenie odpowiedzi.

Zastępca dyrektora Departamentu Monitorowania Pomocy Publicznej UOKiK Sylwia Ojdym:

Szanowni państwo, postaram się odpowiedzieć na tyle pytań, na ile będę w stanie. Nie jestem pewna, czy dobrze zrozumiałam pytanie pana posła. Nie wiem, czy chodziło o ocenę w momencie udzielania pomocy, czy bardziej o ewaluację po zakończeniu procesu. Prezes UOKiK nie posiada kompetencji do dokonywania ewaluacji poszczególnych instrumentów pomocowych. Wiemy jednak, że podmioty, czyli przede wszystkim ministerstwa, które tworzą tego typu instrumenty i później je wykorzystują, dokonują we własnym zakresie ewaluacji i na tej podstawie wyciągają odpowiednie wnioski. Zresztą temu celowi służy także przygotowany przez nas raport. Może być on przyczynkiem do analiz i kolejnych ewaluacji. Dysponujemy potwierdzonymi informacjami, że np. Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości dokonuje w tym zakresie szczegółowych ewaluacji. Nie ma jednak systemowego rozwiązania, które narzucałoby wszystkim tego rodzaju obowiązek.

Chciałabym w tym miejscu dodać, że obowiązujące prawie od półtora roku rozporządzenie Komisji Europejskiej w sprawie wyłączeń grupowych narzuca tego rodzaju obowiązek w stosunku do programów o dużych wydatkach średniorocznych, powyżej 150 mln euro. Wówczas pomoc może być zwolniona z notyfikacji, może zostać udzielona, ale pod warunkiem opracowania planu ewaluacji, zgłoszenia go Komisji, zatwierdzenia i późniejszego dokonania. Chodzi o to, że Komisja Europejska warunkuje późniejsze przedłożenie programu wynikami przeprowadzonej ewaluacji. Takie przypadki mają miejsce. Komisja wybiera programy, które uważa za najbardziej istotne, i wskazuje, że np. w tym i w tym przypadku powinien zostać nadesłany plan ewaluacji. Z tego, co mi jest wiadomo, w Polsce mamy obecnie bodaj zatwierdzone dwa tego typu plany.

Jeśli się nie mylę, chodzi o dwa duże programy i są to strefy ekonomiczne oraz NCBiR. Oprócz tego zgłosiliśmy jeszcze dwa inne plany ewaluacji. W zakresie tych programów ewaluacja z pewnością zostanie przeprowadzona.

Jeśli chodzi o funkcję edukacyjną, bo, jak rozumiem, tego dotyczyło pytanie odnoszące się do zakresu przepisów o pomocy publicznej, to proszę zwrócić uwagę, iż pierwszy kontakt przedsiębiorcy zawsze dokonuje się z podmiotem, który tej pomocy udziela. Podmiot udzielający dysponuje wszelkimi informacjami, a dopiero później, jeżeli pojawią się jakieś problemy, podmiot może wystąpić do prezesa UOKiK z prośbą o pomoc w interpretacji obowiązujących przepisów. Jeśli my w UOKiK dostrzeżemy, iż podobne problemy występują w większej ilości przypadków i stwierdzimy, iż problem jest natury systemowej i sami nie potrafimy znaleźć rozwiązania, wówczas kontaktujemy się z Komisją Europejską i próbujemy uzyskać od niej stosowną interpretację. Przepisy o dopuszczalności pomocy są trudne i skomplikowane, a pewne kwestie wychodzą dopiero w trakcie prowadzonych kontroli. Mogą zatem wystąpić sytuacje nieprawidłowego zastosowania jakiegoś przepisu, np. ze względu na brak właściwego zrozumienia. UOKiK jest świadomy istnienia tego typu trudności. Po reformie przeprowadzonej przez Komisję Europejską w zakresie przepisów o dopuszczalności pomocy publicznej, która miała miejsce w latach 2012-2014, biorąc pod uwagę, iż pojawiło się mnóstwo nowych przepisów, podejmowaliśmy inicjatywy edukacyjne, z tym że były one bardziej kierowane do organów państwa – podmiotów udzielających pomocy. Doroczną tradycją stało się już szkolenie organizowane przez prezesa UOKiK dla urzędów centralnych i dla urzędów marszałkowskich. Ostatnie szkolenie z tego cyklu odbyło się we wrześniu ubiegłego roku. W tym roku, tak przewidujemy, kolejna edycja tego szkolenia odbędzie się na jesieni. Być może uda nam się na nie zaprosić przedstawicieli Komisji Europejskiej, którzy będą w stanie odpowiedzieć na jakieś dodatkowe pytania i wątpliwości. Poza tym, na naszej stronie internetowej staramy się udostępniać zainteresowanym wyjaśnienia i rozwiewać wątpliwości, jeśli jakiś problem udało się wcześniej rozwiązać od strony systemowej.

Jeżeli chodzi o specjalne strefy ekonomiczne, to przede wszystkim udzielana pomoc przyjmuje postać zwolnień z podatku dochodowego. Jest to pomoc inwestycyjna związana z realizacją konkretnego przedsięwzięcia. Oprócz tego spółki działające w strefach mogą jeszcze otrzymywać pomoc w formie zwolnienia od podatku od nieruchomości. Czasami minister gospodarki udzielał dodatkowej pomocy z tzw. funduszu strefowego. Była to pomoc w związku z inwestycjami realizowanymi przez przedsiębiorców działających w strefie ekonomicznej, ale była ona zawsze kumulowana i łącznie uwzględniana w odniesieniu do dopuszczalnych intensywności pomocy.

Padło także pytanie dotyczące spółek energetycznych. Jak powiedziałam wcześniej, większość pomocy zaprezentowanej w przygotowanym raporcie stanowiły bezpłatne uprawnienia do emisji gazów cieplarnianych. Nie jest to żywa gotówka, ale jest to coś, czego spółki nie muszą kupować na rynku, lecz otrzymują za darmo. Warto przypomnieć, że jest to pomoc o charakterze inwestycyjnym, ponieważ w zamian za otrzymane uprawnienia spółki energetyczne muszą zrealizować określone inwestycje, np. w nowe moce lub związane z ochroną środowiska. Na tym polega inwestycyjny charakter udzielanej pomocy. Jeśli natomiast chodzi o instrument rekompensujący rozwiązanie umów długoterminowych, to w tym przypadku mamy do czynienia z dotacją, czyli tzw. żywą gotówką przekazywaną poszczególnym firmom.

Jeszcze kwestia pomocy *de minimis*. Patrząc na trendy tej pomocy w ostatnich latach, wyraźnie widać znaczący jej wzrost. W 2011 r. pomoc *de minimis* wyniosła 3,4 mld zł, a w tej chwili, tzn. za 2014 r., mamy 6,8 mld zł. Ta pomoc dynamicznie rośnie. Dzieje się tak m.in. dlatego, że określona kwota środków kwalifikowanych wcześniej jako inne rodzaje pomocy, np. na pomoc w zatrudnieniu lub przeprowadzeniu szkoleń, została dla uproszczenia przekwalifikowana na pomoc *de minimis*. Oprócz tego mieliśmy gwarancję *de minimis* na kredyty i z tego również wynikłą zaobserwowany wzrost.

To wszystko. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Mirosława Nykiel (PO):

Dziękuję za udzielone odpowiedzi, pani dyrektor. Czy są jeszcze jakieś pytania? Widzę zgłoszenie. Bardzo proszę.

Prezes Zarządu Ogólnopolskiej Izby Gospodarczej Recyklingu Jerzy Ziaja:

Dziękuję, pani przewodnicząca. Moje nazwisko Ziaja, reprezentuję Ogólnopolską Izbę Gospodarczą Recyklingu. Od wielu lat działam w branży gospodarki odpadami i jestem bardzo zainteresowany tym, jak wygląda pomoc publiczna dla zakładów komunalnych oraz jaka jest proporcja tej pomocy w stosunku do zakładów działających w sektorze prywatnym. Czy są dostępne jakieś dane na ten temat? Ostatnio wydaliśmy bardzo dużo pieniędzy na budowę nowych zakładów, ale niestety ich efektywność jest znikoma w porównaniu z efektywnością zakładów należących do sektora prywatnego.

Przewodnicząca poseł Mirosława Nykiel (PO):

Czy są inne pytania? Nie widzę. Proszę panią dyrektor o odpowiedź. Powoli będziemy zmierzać do końca posiedzenia.

Zastępca dyrektora Departamentu Monitorowania Pomocy Publicznej UOKiK Sylwia Ojdym:

Szanowni państwo, w tej chwili nie dysponuję danymi, o które pan mnie zapytał. Moglibyśmy oczywiście ten problem przeanalizować, ponieważ dysponujemy potrzebnymi informacjami. W naszej bazie są zgromadzone wszystkie przypadki pomocy publicznej. Potrzebowalibyśmy jednak bardziej szczegółowego określenia kryteriów, w oparciu o które mielibyśmy przeprowadzić analizy szczegółowe. Chodzi mi o dokładne określenie rodzaju działalności, wskazanie konkretnych podmiotów itd. Wtedy moglibyśmy się podjąć wykonania tego rodzaju analizy.

Przewodnicząca poseł Mirosława Nykiel (PO):

Dziękuję bardzo. Jeśli nie ma więcej pytań, stwierdzam, że Komisja przyjęła przedstawiony „Raport o pomocy publicznej w Polsce udzielonej przedsiębiorcom w 2014 r. wraz z Raportem o pomocy *de minimis* w Polsce udzielonej przedsiębiorcom w 2014 r.” Pozostaje nam jeszcze wyznaczyć posła-sprawozdawcę. Proszę o zgłaszanie kandydatów. Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Jarosław Porwich (Kukiz’15):

Zgłaszam panią przewodniczącą, poseł Mirosławę Nykiel.

Przewodnicząca poseł Mirosława Nykiel (PO):

Dziękuję. Czy są inne kandydatury? Nie widzę. Czy jest sprzeciw wobec propozycji przedstawionej przez pana posła? Nie słyszę sprzeciwu. Stwierdzam, że zostałam wybrana sprawozdawcą Komisji. Bardzo dziękuję państwu za okazane zaufanie.

Wyczerpaliśmy porządek dzienny. Zamykam posiedzenie Komisji Gospodarki i Rozwoju.